

«همدلی» از بحران مالی شهرداری‌ها گزارش می‌دهد

جیب خالی شهرداری

این ۳منبع درآمدی چندان مورد توجه قرار نگرفته است.

با وجود اینکه شهرداری‌ها از طرف دولت بودجه‌ای دریافت نمی‌کنند، اما مشکلات مالی شهرداری‌ها در بازه‌هایی که بحران‌های اقتصادی دامن دولت‌ها را گرفته بیشتر شده است، به‌طوری که بحران‌های مالی دولت‌ها به‌طور مستقیم عملکرد شهرداری‌ها را مختل کرده است. دلیل این امر نیز به ارتباط زنجیروار اقتصاد با تمامی بنگاه‌های اننتفاعی و غیر انتفاعی برمی‌گردد. اقتصاد یک کشور تمامی بنگاه‌های مالی را به هم گره زده است، بنابراین در شرایط بحران، از شرکت‌های بزرگ و بازارهای کلان گرفته تا سوپرمارکت محله و دستفروش نیش چهارراه و همه و همه متأثر از فضای رکود می‌شوند.

چند سالی است که شهرداری‌ها نیز از تحریم‌های گسترده همچون سایر بخش‌های جامعه متأثر شده است و آنان نیز مانند اغلب بخش‌ها با انباشت بدهی‌های ادواری، بدهی پیمانکاران، حقوق پرسنل، بیمه و تسایر مخارج جاری دست و پنجه نرم می‌کنند.

● **دامستان خودکفایی شهرداری**

اگر کمی به گذشته برگردیم و نگاهی به موضوع خودکفایی و خوداتکایی شهرداری‌ها ببندازیم باًافرازونشیب‌های زیادی در این زمین مواجه می‌شویم. در کشور ما موضوع خودکفایی و خوداتکایی شهرداری‌ها درسال ۱۳۶۲ مطرح و مقرر شد طی یک برنامه ۳ساله شهرداری‌ها به خودکفایی

همدلی | گروه اجتماعی– ستاره لطفی:

بی‌پولی دامان شهرداری‌ها را گرفته و بحران مالی به پشت دروازه‌های شهر رسیده است. سفره شهرداری‌ها کوتاه شده و دخل شهر به خرجش نمی‌رسد. اگر در گذشته فروش تراکم بار مالی شهرداری را به دوش می‌کشید و شهرداری‌ها با فروش تراکم امورات خود را می‌گذرانند، امروزه با تغییر سبد مالی شهرداری از عوارض ساخت و ساز به عوارض نوسازی و همچنین کاهش ساخت و ساز در کشور سبد درآمدی آنان کوچک‌تر شده است.

بحران مالی که ایسن روزها دامن بزرگترین نهاد شهری کشور را گرفته است، آن قدر عمیق شده که بیم آن می‌رود این نهاد حتی در ارائه خدمات معمولی به شهروندان نیز دچار مشکل شود. تنگناهای پولی و مالی نفس شهرداری‌ها را بریده و مدیران شهری را بر آن داشته مرتباً برای چاره‌جویی و انعکاس شرایط دشوارشان، با دستگاه‌های مافوق درحال مکاتبه و مذاکره باشند. نامه «محمدعلی افشانی» شهردار تهران به رئیس مجلس که از علی لاریجانی خواست تا از «تعمیق بحران کاهش مالی شهرداری‌ها» جلوگیری کند و همچنین نامه مرتضی الویری، رئیس شورای‌عالی‌استان‌ها و دبیرخانه مجمع شهرداران کلانشهرهای کشور به رئیس مجلس برای اصلاح لایحه «مالیات بر ارزش افزوده» از این اقدامات است.

شهرداری‌ها کامل‌ترین سازمان محلی و خودگردان در ایران هستند و از طرف دستگاه‌های دولتی بودجه‌ای دریافت نمی‌کنند، با این شرایط عهددار تعداد بی‌شماری خدمات موردنیاز ساکنان شهر نیز هستند. عملکرد و فعالیت شهرداری‌ها می‌تواند سبب رشد و بالندگی یا توقف و رکود شهرها شود. اما این سازمان عریض و طویل با مسئولیت‌های متفاوت و متنوع همیشه از نظر مالی و منابع درآمدی دارای مشکلات و ایراداتی شکلی و محتوایی بوده است.

● **کسب درآمد پایدار حلال مشکلات شهرداری**

شاید بتوان ریشه تمام نابسامانی‌های مالی شهرداری‌ها را در نبود درآمدهای پایدار در این نهاد دانست. به نظر می‌رسد شهرداری‌ها برای درآمدزایی همواره به مسکن‌های مقطعی رو آورده و به درآمدهای پایدار به‌عنوان ریشه حل مشکلات توجه درخور نشان ندانند. در صورتی که امروزه درآمد توسعه پایدار برای شهرداری‌ها یک نیاز اجتناب‌ناپذیر و ضروری است. واقعیت این است که لازمه توسعه پایدار درآمد پایدار است. بررسی تجارب کشورهای مختلف نشان می‌دهد منابع مالی شهرداری‌ها را مالیات، عوارض و کمک‌های دولتی تشکیل می‌دهد، در صورتی که در کشور ما

گوتنه

پتروشیمی‌های پاک از پرداخت عوارض آلایندگی معاف می‌شوند

خروج از فهرست صنایع آلاینده، به بررسی کارشناسی و پایش نیاز است که ازسوی معاونت‌های نظارت و پایش ادارات کل استان‌ها یا از طرف آزمایشگاه‌های معتمد استان‌ها از طریق پایش خوداظهاری، بررسی انجام می‌شود و در صورتی که واحد رفع آلودگی کند موضوع به سازمان امور مالیاتی اعلام و آن صنعت از شمول پرداخت عوارض یک درصد خارج می‌شود.مدیرکل پایش فراگیر سازمان حفاظت محیط‌زیست تاکید کرد: این موضوع می‌تواند به عنوان یک ابزار تشویقی برای صنایع نفت به شمار می‌آید تا به جای پرداخت عوارض آلایندگی برای بهبود سیستم‌های کنترل آلودگی خود مثلاً احداث و بهینه‌سازی سیستم‌های تصفیه فاضلاب یا نصب و ارتقای فیلتراسیون دودکش و مدیریت پسماندهای ویژه یا نصب سامانه‌های پایش آن‌لاین اقدام کنند.

عوی‌ونان کرد: در لایحه قانون مالیات بر ارزش افزوده که هم‌اکنون در کمیسیون‌های تخصصی مجلس شورای اسلامی در دست رسیدگی است، تفکیک صنایع نفت از سایر صنایع براشته شده و همه واحدهای تولیدی صنعتی در مبنای پایش خروجی خود و احراز آلایندگی و بسته به شستند، نوع و مدت آلودگی، باید ۱۵ درصد مالیات به ماخذ فروش پرداخت‌کنند.

بهرسد. به تدریج سهم شهرداری‌ها در بودجه کمتر شد تا اینکه در سال ۱۳۸۵ به میزان کمتر از یک درصد رسید. این قانون باعث شد شهرداری‌ها از منابع مستمر درآمدی حداقل برای پاسخگویی به هزینه‌های دائمی خود محروم و شهرداری‌های کشور به‌خصوص شهرداری‌های شهرهای کوچک با مشکلات فراوانی روبه‌رو شوند.

در سال‌های اخیر به دلیل نبود منابع مالی مناسب و ضرورت خدمات‌رسانی و هزینه‌های بالای اداره شهر بخش عمده درآمد شهرداری‌ها از طریق عوارض صدور پروانه و فروش تراکم بوده است که از درآمدهای ناپایدار به شمار می‌آید.

در این شرایط در صورت رکود ساخت‌وساز، شهرداری‌ها یا چالش جدی برای کسب درآمد به‌رومی می‌شند، اتفاقی که اکنون در حال رخ دادن است و رکود ساخت و ساز از یک سو و متوقف شدن فروش تراکم از سوی دیگر این نهاد شهری را دچار بحران مالی کرده است. به واقع دراغلب شهرهای ما کسب درآمدهای پایدار به دست فراموشی سپرده شده است و در برخی اوقات شاهد هستیم برای جذب کسبری بودجه برخی از شهرداری‌ها به ی نفعات نسل آینده دست درازی می‌کنند و یا فروش فضاهای سبزی یا تغییر کاربری‌ها به دنبال پاسخ‌گفتن به نیازهای مالی خود هستند.

● **شهرداری چشم انتظار مجلس**

اقتصاد تک‌بعدی شهرداری‌ها که وابسته به فروش تراکم بود و همچنین کاهش ساخت و ساز، درآمد

نشست شهرداران کلانشهرها با همکاری و تعامل شورای‌عالی‌استان‌ها اشکالات مهم لایحه مالیات بر ارزش افزوده مشخص و برای ریاست محترم مجلس شورای اسلامی ارسال شده‌است. آنگونه که هم‌شهری گزارش داد، «کمال مرادی» گفت: شهردار تهران نامه‌ای مشابه به ریاست مجلس مبنی بر جلوگیری از تعمیق بحران کاهش مالی شهرداری‌ها از طریق رفع ایرادات مورد نظر و تصویب لایحه مذکور ارسال کرد.

مدیر دبیرخانه مجمع شهرداران کلانشهرها در قسمتی دیگر به ماده (۵) این لایحه اشاره کرد و گفت: درصورت اجرایی شدن ماده (۵) لایحه مالیات بر ارزش افزوده اختیار قانونی شورای اسلامی در تصویب هرگونه عوارض و بهای خدمات شهرداری‌ها لغو خواهد شد. همچنین مواد ۹، ۲۲، ۳۲، ۳۴، ۴۳، ۴۴ و ۵۰ لایحه مربوطه با اصول ۵۳، ۵۵ و ۱۰۰ قانون اساسی و بسیاری از سیاست‌های کلی نظام درخصوص اقتصاد مقاومتی و قانون برنامه ششم مغایرت دارد و نیازمند اصلاح و رفع اشکالات و ایرادات است.

مرادی با اشاره به نشست اخیر شورای‌عالی‌استان‌ها با ریاست مجلس شورای اسلامی و قول مساعدعلی لاریجانی مبنی بر رسیدگی به پیش‌نهادهای قانونی اظهار امیدواری کرد که این مجلس چشم‌دوخته‌اند و امیدوارند با تصویب لایحه «مالیات برارزش افزوده» و «لایحه درآمدهای پایدار شهری» بر مشکلات کنونی مالی فائق آیند.

شهردار تهران و رئیس شورای‌عالی‌استان‌های کشور و دبیرخانه مجمع شهرداران کلانشهرهای کشور تنها یک درخواست مشترک دارند. انتظار آنان از مجلس این است که اشکالات مهم لایحه مالیات بر ارزش افزوده اصلاح شود. از دید آنها، شهرداری‌ها نهادهای عمومی غیردولتی هستند و باید در قالب «عوارض» بتوانند بهای خدماتی را که

در شهرها ارائه می‌کنند، دریافت کنند.

یک تغییر در متن لایحه مالیات تبعات زیادی برای شهرداری‌ها داشته است. در متن لایحه عنوان «عوارض» به «مالیات» تغییر کرده است. همین تغییر یک کلمه‌ای باعث شده که هزینه تمام خدماتی که شهرداری به شهروندانش می‌دهد، به خزانه دولت واریز شود. در این شرایط شهرداری‌ها ناچارند برای اداره شهر به دست‌های دولت چشم بدوزند تا با واریزهای دولتی بتوانند از عهده اداره شهرهای خود برآیند.
چند وقت پیش نیز مدیر دبیرخانه مجمع شهرداران کلانشهرهای ایران با اشاره به نامه رئیس شورای‌عالی‌استان‌ها و همچنین نامه دبیرخانه مجمع شهرداران کلانشهرها به رئیس مجلس گفت: براساس تاکیدات شهردار تهران در نود و ششمین

مثنبتی صورت بگیرد.

تنتربه

پردیس «ناتمام تئاتر صبا» پس از ۱۱ سال هنوز بلاتکلیف قانونی است

شاهد بهربرداری از پروژه پردیس تئاتر صبا به عنوان یکی از سازه مدرن در حوزه تئاتر باشیم. رحمان زاده مرمت خانه‌های مشاهیر را از دیگر اولویت‌های مدیریت شهری در این دوره معرفی کرد و گفت: با توجه به رویکرد توسعه فضاهای فرهنگی شهرداری تهران) گفت: پردیس تئاتر صبا همچون پروژه‌های تکمیل باغ کتاب، مسجد ۷۲ تن و سردرب پردیس تئاتر خواران از جمله طرح‌هایی است که بخش‌هایی از آن در دوره گذشته مدیریت شهری انجام شده و در این دوره باید به مرحله بهره‌برداری برسد. وی با اشاره به اهمیت تکمیل پردیس تئاتر صبا اظهار کرد: اجرای این پروژه حدود ۱۱ سال پیش آغاز شد و در این مدت پیشرفت فیزیکی بالای ۹۰ درصد داشته است، اما به دلیل یک سری مشکلات حقوقی امکان بهره برداری وجود نداشت.

مدیرعامل شرکت توسعه فضاهای فرهنگی شهرداری تهران ادامه داد: با این وجود، امیدوار هستیم تا با رفع مشکلات این مشکلات و اتمام عملیات عمرانی تا پایان سال

مدیرعامل شرکت توسعه فضاهای فرهنگی شهرداری تهران از تلاش مدیریت شهری برای اتمام عملیات عمرانی پردیس تئاتر صبا تا پایان سال خبر داد.

شهری در این دوره معرفی کرد و گفت: با توجه به رویکرد توسعه فضاهای فرهنگی شهرداری تهران) گفت: پردیس تئاتر صبا همچون پروژه‌های تکمیل باغ کتاب، مسجد ۷۲ تن و سردرب پردیس تئاتر خواران از جمله طرح‌هایی است که بخش‌هایی از آن در دوره گذشته مدیریت شهری انجام شده و در این دوره باید به مرحله بهره‌برداری برسد. وی با اشاره به اهمیت تکمیل پردیس تئاتر صبا اظهار کرد: اجرای این پروژه حدود ۱۱ سال پیش آغاز شد و در این مدت پیشرفت فیزیکی بالای ۹۰ درصد داشته است، اما به دلیل یک سری مشکلات حقوقی امکان بهره برداری وجود نداشت.

مدیرعامل شرکت توسعه فضاهای فرهنگی شهرداری تهران ادامه داد: با این وجود، امیدوار هستیم تا با رفع مشکلات و اتمام عملیات عمرانی تا پایان سال

خبر

رییس مرکز مدیریت پیوند و امور بیماری‌های وزارت بهداشت خبر داد:

راهاندازی اورژانس تخصصی عضو در کشور

بیشتری اتفاق افتد. به عبارتی اورژانس تخصصی، یک اتاق رصد عضو است که به صورت شبانه‌روزی فعالیت می‌کند.

● **تدوین پروتکل مربوط به ترابری اعضای اهدایی**
شادنوش درباره وضعیت ترابری اعضا از شهرهای مختلف نیز گفت: در این زمینه در حال تدوین پروتکل‌های مربوط به ترابری عضو هستیم و امیدواریم به زودی هم اجرایی شود. در

یادداشت

کشورداری بر اساس اصل غافلگیری

محمد فاضلی

عضو هیئت‌علمی دانشگاه شهیدبهبشتی

جنگ که شروع شد من پنج و وقتی پایان یافت سیزده ساله بودم، اما خوب به خاطر می‌آورم که گوینده اخبار جنگ برخی مواقع چیزی شبیه به این جمله می‌گفت: «رزمندگان اسلام با استفاده از اصل غافلگیری به مواضع دشمن حمله کرده و موفق شدند …». اصل غافلگیری خوب است اما برای حمله به دشمن و آن هم بعد از این‌که گفت‌وگو و هماهنگی کامل در درون ارتش خودی صورت گرفته است. غافلگیر کردن خودی‌ها فاجعه است. ربط غافلگیری با مشکلات کشور این است که کیفیت سیاست‌گذاری عمومی در کشور پایین و ریشه عمده مشکلات است، و این خیلی جدی با «اصل غافلگیری» ارتباط دارد.

اگر قرار است هر اقدام توسعه‌ای نظیر هدفمندی پارانها، توسعه کشاورزی، ساخت بیمارستان، تغییر الگوی فضای سبز، سیاست قیمت‌گذاری ارز یا ایجاد سد و شبکه آبیاری صورت گیرد، پیش‌نیاز آن گفت‌وگویی مبتنی بر شاسخص‌های قابل سنجش میان همه کسانی است که تحت تأثیر این اقدامات قرار می‌گیرند یا بر سرنوشت این اقدامات مؤثرند. روبه فعلی این است که بوروکرات‌ها و مسئولان تحت تأثیر شناخت‌های خود، سلیقه — حتی خیرخواهانه — یا منافع سیاسی و اقتصادی درباره همه این‌ها تصمیم می‌گیرند. اطلاعات درباره افکار، منافع و مقاصد سیاست‌ها و طرح‌ها، ذره ذره و گاه بر اثر نشست اطلاعات و نه حتی قصدی برای انتشار و شفافیت در اختیار ذینفعان قرار می‌گیرد. ذینفعان در غالب موارد «غافلگیر» می‌شوند. گاهی احساس می‌کنم سیاست‌گذاری کشور بر اساس «اصل غافلگیری» بازمانده از دوران جنگ است.

صادق غافلگیری را بسیار دیده‌ام. صنعتگران، تولیدکنندگان، بیماران داروهای خاص و بقیه مردم به یکباره می‌فهمند که قیمت ارز ۴۲۰۰ تومان تثبیت شده است، کشاورزان دشت یکباره می‌فهمند که قرار است در بالادست رودخانه سد بسازند؛ مردم یکباره متوجه می‌شوند که قوانین ساخت‌وساز تغییر کرده؛ و استادان دانشگاه به یکباره خبردار می‌شوند که قوانین ارتقا متحول شده و همین‌طور الی آخر. برخی زربنت‌تر هستند خودشان را فوری تطبیق می‌دهند مثل آن‌ها که یک‌شبه اسانسهام شرکت‌های‌شان را عوض کردند و ارز ۴۲۰۰ تومانی برای واردات غیرمرتبط با تخصص شرکت‌شان گرفتند؛ و بقیه ذینفعان هم حیران می‌مانند.

نظام سیاست‌گذاری فاقد نظام ارتباطی و گفت‌وگوی مؤثر است؛ و برخی وقت‌ها هم نمی‌خواهد داشته باشد تا سیاست‌ها پنهان بمانند. طراحی فرایند گفت‌وگو یا ذینفعان، به اشتراک گذاشتن مستندات کارشناسی درباره منطق تصمیمات، تحلیل هزینه‌های هر تصمیم برای گروه‌های مختلف و متقاعد ساختن گروه‌ها نسبت به منافع و مضار هر اقدام انجام نمی‌شود. نظام سیاست‌گذاری گاه «غافلگیرانه رادارش روی کی می‌دهد قفل می‌کند.» برای مثال اگر شما ۲۰۰ میلیارد تومان پول داشته باشید و بخواید برای مردم منطقه‌ای توسعه، رضایت و رفاه ایجاد کنید، باید برسیید بین گزینه‌های مختلف نظیر توسعه صنایع کوچک و متوسط (و انتخاب بین همین صنایع)، ساخت جاده، توسعه شبکه آبیاری، ساماندهی زنجیره ارزش محصولات، ساخت سد یا توسعه گردشگری (و چند انتخاب دیگر) کدام گزینه برترین است، نه این‌که مثلاً رادار روی ساخت جاده یا توسعه کشاورزی قفل شود.

امعال اصل غافلگیری، یعنی گفت‌وگو و ارزیابی گزینه‌های مختلف صورت نمی‌گیرد، و ذینفعان از اهداف اطلاع نداشته باشند. یکی از عوارض خطرناک این وضعیت آن است که «به جای آن‌که اهداف، پول‌ها را هدایت کنند؛ پول‌ها، اهداف را تعیین می‌کنند.» این تفاوت خیلی ظریفی است.

سؤال برای مثال این است: «ایا می‌خواهیم به هدف الف برسیم و برای آن ۲۰۰ میلیارد تومان پول می‌خواهیم؟ یا ما ۲۰۰ میلیارد پول می‌خواهیم و برای آن یک هدف می‌تراشیم؟» اعمال اصل غافلگیری است که «هدف تراشیدن برای پول» به جای «پول برای تحقق هدف» را ممکن می‌سازد.

سیاست‌گذار و به تبع آن مجری سیاست‌ها نباید مردم و ذینفعان را غافلگیر کند. اصل غافلگیری، نظام سیاست‌گذاری را به سمت یکی از خطرناک‌ترین بیماری‌های این کشور می‌برد: پوپولیسم. این بیماری تا حدی محصول وجود ظریفی اعمال اصل غافلگیری است. پوپولیسم معانی مختلف دارد و باید درباره آن مفصل بحث کرد، اما تعریفی خلاصه از آن چنین است: «سیاست‌گذاری به اسم مردم، بدون حضور خود مردم.» پوپولیست‌ها دائم از این می‌گویند که فلان کار را برای منافع مردم انجام می‌دهند اما نمی‌توانند پاسخ دهند که کجا، چگونه، چه زمانی و به اندازه کافی اطلاعات درباره آن‌ها به مردم داده و آن‌ها را قانع کرده‌اند و درباره گزینه‌های دیگر بحث کرده‌اند.